

έφ' ὧν στηρίζεται διάφορος μικρὸς περιστροφικὴ κλῆμαξ φέρει εἰς τὸν φάρον τοῦτον, εἰς τὴν βάσιν τοῦ δποίου ὑπάρχει ἀλλοὶ ἔξωστης, διαμέτρου 1,40 ἑκ., μετὰ μεταλλικοῦ φυλακείου. Οἱ ἔξωστης, εὐρισκόμενος ἀκριβῶς εἰς ὅψος 300 μέτρων ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τοῦ πεδίου τοῦ "Ἀρεώς, εἶνε προσωρισμένος εἰς ἐπιστημονικὰς παρατηρήσεις. Τὸ δίκιον φάρος τοῦ Πύργου ἀνέρχεται εἰς 6,500,000 χιλιόγραμμα, μὴ ὑπολογίζομένου τοῦ βάρους τῶν λιθοκτίστων βάσεων, ἔφ' ὧν στηρίζεται τὸ μνημεῖον. Ἐν ὅλῳ ἡ δαπάνη αὐτοῦ ἀνήλθεν εἰς 6,405,000 φράγκων, ἐξ ὧν τὸ 1,500,000 ἔχορηγησε τὸ Κράτος.

(Ἐκ τοῦ Ἑγκυκλοπαιδεικοῦ Λεξικοῦ).

Δ. Γ. Κ.

ΦΡΟΜΩΝ ΚΑΙ ΡΙΣΛΕΡ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΑΛΦΟΝΣΟΥ ΔΩΔΕ

Μετάφρασις Χ. Αννένου

(Συνέχεια ἵδε προηγούμενορ φύλλον).

Πρὸ καιροῦ, πρὸ πολλοῦ καιροῦ δὲ κ. Σέβης εἶχε ζητήσει μίαν θέσιν ἐπιτρέπουσαν αὐτῷ νὰ προσθέσῃ πόρον τινὰ εἰς τὸ εὔτελες του εἰσόδημα. 'Αλλ' ἀνεζήτει τοιαύτην θέσιν εἰς τὸ λεγόμενον ἐμπόριον «τοῦ ποδιοῦ» ἐπειδὴ ἡ κατάστασις τῆς ὑγείας του δὲν ἐπέτρεπεν αὐτῷ καθιστικὴν ἐπασχόλησιν.

Φαίνεται πράγματι ὅτι κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη ἀπὸ τοῦ γάμου του, ὅτε ἐπεχείρει σημαντικὰς ἐμπορικὰς ἐργασίας καὶ εἴχε πρὸς τοῦτο ἕππον καὶ ἀμάξαν, ἐπαθεὶν ἡμέραν τινὰ σοθερὰν ἀπὸ τῆς ἀμάξης πτῶσιν. Ἡ πτῶσις αὕτη, περὶ ἡς ἐλάλει εἰς πᾶσαν περίστασιν, ἐχρησίμευεν ὡς δικαιολογία τῆς ἀκηδίας του.

Ἔτοι ἀδύνατον νὰ συνομιλήσῃ τις μὲ τὸν κ. Σέβην, χωρὶς νὰ εἴπῃ αὐτῷ ἐμπιστευτικῶς:

— Γνωρίζετε τὸ πάθημα τοῦ δουκὸς τοῦ 'Ορλεάν; . . .

Καὶ προσέθετε τύπτων ἐλαφρῶς τὸ ἀπεψιλωμένον κρανίον του:

— Τὸ ἴδιον δυστύχημα συνέβη καὶ εἰς ἐμὲ κατὰ τὴν νεότητά μου.

'Απὸ τῆς ἐποχῆς τῆς περιφήμου ἐκείνης πτώσεως πᾶσα ἐν τῷ γραφείῳ ἐργασίᾳ τὸν κατεπέτει, περιωρίσθη δὲ μοιραίως εἰς τὸ ἐμπόριον «τοῦ ποδιοῦ». Οὖτως ἐχρημάτισεν ἐκ περιτροπῆς μεσίτης εἰς τὸ ἐμπόριον τῶν οἰνῶν, τῶν βιθλίων, τῶν ὄμνων, τῶν ὥρολογίων, καὶ ἄλλων προσέτει εἰδῶν. Δυστυχῶς ἀπέκαμψε ταχέως, οὐδέποτε εὑρίσκει τὴν θέσιν του ἀρμόζουσαν πρὸς ἓνα πρώην ἐμπόρον ἔχοντα ἴδιον ὄχημα, μικρὸν δὲ κατὰ μικρὸν θεωρῶν πᾶσαν ἀσχολίαν ὡς ταπεινοτέραν δι' αὐτόν, ἐγήρασε καὶ κατέστη

ἀνίκανος πραγματικῶς ὀκνηρός, καὶ σὺν ἔχων πρὸς τὴν ἀεργον περιπλάνησιν καὶ τὴν φύλαξίαν.

Πολλάκις ἦλεγχαν τοὺς καλλιτέχνας διὰ τὰς ἀλλοκότους ὄρεξεις των, διὰ τὰς ἐμφύτους ἰδιοτροπίας των, διὰ τὴν φρίκην ἢν αἰσθάνονται πρὸς τὸ κοινὸν καὶ σύνηθες καὶ ἐξ ἣς ἐκτρέπονται εἰς δόλον ἀντίθετον ἀλλὰ τις διηγήσεται πάσας τὰς γελοίας φαντασιοκοπίας, πάσας τὰς ἀνοήτους ἰδιοτροπίας δι' ὧν ὁ ἀεργος ἀστός ἐπιχειρεῖ νὰ πληρώσῃ τὸ κενὸν τοῦ βίου του; 'Ο κ. Σέβης εἶχεν ἐπιβάλει νόμους ὡς καὶ εἰς τὰς ἐκδρομάς του καὶ τοὺς περιπάτους του. Καθ' ὅλον τὸ διάστημα, καθ' ὃ κατεσκευάζετο ἡ λεωφόρος Σεβαστούπολεως, μετέβαινεν ἐκεῖ διὰ τῆς ἡμέρας διὰ νὰ ἴδῃ «ἄν τι ἐργασία προύχωρει».

Οὐδεὶς ἔγινωσκε καλλίον αὐτοῦ τὰ φημιζόμενα ἐμπορικὰ καταστήματα, τὰ γνωστὰ διὰ τινα ἰδιαίτερα τοῦ ἐμπορίου εἰδη· συχνάκις δὲ ἡ κυρία Σέβη δυσαρεστούμενη νὰ βλέπῃ τὴν ἡλίθιον κεφαλὴν τοῦ συζύγου της προσκεκολλημένην εἰς τὰς ὑέλους τῶν παραθύρων, ἐνῷ αὐτὴν ἐπιδιώθου δραστηρίως τὰ οἰκιακὰ ἀσπρόρρουχα, ἀπηλλάσσετο πέμπουσα αὐτὸν ἔξω καὶ λέγουσα:

— Ξεύρεις . . . ἐκεῖ κάτω εἰς τὴν ἀκραν τῆς ὁδοῦ τάδε, διόποι πωλοῦν ὥρατικα τσουρέκια, . . . πήγανε νὰ φέρης κανένα νὰ τὸ φάγωμεν ὕστερα ἀπὸ τὸ γεῦμα.

Καὶ δ σύζυγος μετέβαινεν, περιεπλανᾶτο μεταξὺ τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων τῶν βουλευθάρτων, ἀνέμενε τὸ λεωφόρειον, διήρχετο τὸ ἥμισυ τῆς ἡμέρας διὰ ν' ἀγοράσῃ δύο τσουρέκια τῶν 15 λεπτῶν, τὰ διοικεῖται ἡθικούς εἰς τὸν οἰκον ἀπομάσσων τὸ μέτωπον.

Ο κύριος Σέβης ἡγάπα πολὺ τὸ θέρος, τὰς μεγάλας πεζῇ ἐνδρομὰς διὰ μέσου τῆς κόνεως τοῦ Κλαμάρη ἢ τῆς Ρομαϊκήλης, τὸν θόρυβον τῶν ἑορτῶν, τὰς συναυλροίσεις τοῦ πλήθους. Ἡτο ἐξ ἐκείνων οἵτινες μεταβαίνουσιν μίαν ὀλόκληρον ἑδομαδά πρὸ τῆς 15 Αὐγούστου διὰ νὰ ἴδωσι τὰς προετοιμασίας τῆς φωταψίας, τοὺς φανούς, τὰ ίκρια. Ἡ σύζυγός του δὲν παρεπονεῖτο διὰ τοῦτο· τούλαχιστον δὲν ἐθλεπεν ἐνώπιον της τὸν αἰώνιον ἐκείνον μεμψίμοιρον περιφερόμενον ἐπὶ δλοκλήρους ἡμέρας πέριξ τῆς ἔδρας της μὲ σχέδια γιγαντιαίων ἐπιχειρήσεων μὲ συνδυασμούς ἐκ τῶν προτέρων ἀποτυγχάνοντας, μὲ ἀναπολήσεις τοῦ παρελθόντος, μὲ τὴν μανίαν τοῦ ὅτι δὲν ἡδύνατο νὰ κερδήσῃ χρήματα.

Οὐδὲ αὐτὴ ἡ ταλαιπωρος ἐκέρδισεν ἀλλ' ἡξευρε τόσον καλά νὰ ἔξοικονομῇ, τόσον καλά ἀνεπλήρου τὰ πάντα ἢ θαυμασία φειδώ της, ὥστε οὐδέποτε ἢ πενία, καὶ περ συνορεύουσα μὲ τὴν μεγάλην αὐτῶν στενοχωρίαν, δὲν εἴχε κατορθώσῃ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὰ τρία ἐκεῖνα δωμάτια, τὰ πάντοτε καθάρια, νὰ καταστρέψῃ τὰ

έπιμελῶς ἐπιδιωρθωμένα ίμάτια καὶ τὰ ύπο τὸ κάλυμμα τῶν κεκρυμμένα παλαιὰ ἔπιπλα.

Ἄντικρον τῆς θύρας τῆς κατοικίας τῆς οἰκογενείας Σέβη, ἡς τινος τὸ χαλκοῦ στρόφαλον ἡστραπτενέστιλθωμένον εἰς τὸν διάδρομον, ἔκεινο τὸ δύο ἀλλαι μικρότεραι.

Ἐπὶ τῆς πρώτης ἐν ἐπισκεπτήριον προσηλωμένον διὰ τεσσάρων καρφίων κατὰ τὴν ἔξιν τῶν ἔξασκούντων βιομήχανον ἐπάγγελμα καλλιτεχνῶν ἔφερε τὴν ἐπιγραφήν: Ὡρίστερος ἱγνογράφος ἐργοστασίου. Ἐπὶ τῆς ἀλληλης ὑπῆρχε μικρὰ πλάκα ἐκ δέρματος μετὰ τῆς ἔξης ἐπιγραφῆς διὰ χρυσῶν γραμμάτων γεγραμμένης.

ΚΥΡΙΑ: ΔΕΛΟΜΗΕΑ

ΠΤΗΝΑ ΚΑΙ ΕΝΤΟΜΑ ΔΙΑ ΣΤΟΛΙΣΜΟΝ ΤΟΥ ΣΥΡΜΟΥ

Ἡ θύρα τῆς κατοικίας τῶν Δελομπέλητος ψυχάκις ἀνοική, διεφαίνετο δὲ ἀυτῆς εὐρύχωρον πλακόστρωτον, δωμάτιον ἔνθα δύο γυναικεῖς, μήτηρ καὶ κόρη, σχεδὸν παιδίον, ἀμφοτεραι ὥγραι καὶ κατάκοποι εἰργάζοντο περὶ τὴν κατασκευὴν ἐνὸς τῶν πολυπληθῶν ἀλλοκότων εἰδῶν τῆς παραγωγῆς τοῦ παρισινοῦ ἐμπορίου.

Ἡτο τότε συρμὸς νὰ κοσμῶνται οἱ γυναικεῖοι πᾶλοι καὶ αἱ ἑσθῆτες τοῦ χοροῦ διὰ τῶν χαριέντων ζωψίων τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς τῶν ἔχόντων τὰ χρώματα καὶ τὴν λάμψιν τῶν τιμαλφῶν λίθων. Αἱ κυρίαι Δελομπέλεις εἶχον αὐτὴν τὴν εἰδικότητα.

Ἐμπορικὸς οίκος χονδρικῶν ἐνεργῶν τὸ ἐμπόριον τοῦτο, πρὸς ὃν ἀπευθείας ἐπέμποντο ἐξ Ἀντιλλῶν αἱ ἀποστολαί, ἀπέστελλεν εἰς αὐτὰς χωρὶς νὰ τ' ἀνοίξῃ ἐπιμήκη ἐλαφρὰ κιθώτια, ἐξ ὧν μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ σκεπάσματος ἀνεδίδετο ὄσμη ἀηδῆς μετὰ κόνεως ἀρσενικοῦ καὶ ἐν οἷς ἔστιλθον τὰ ἔντομα ἐστοιβαζούνταν ἥδη καὶ περασμένα εἰς βελόνας καὶ τὰ πτηνὰ συντεθιμένα, μὲ τὰς πτέρυγας συγκρατουμένας διὰ ταινίας λεπτοῦ χάρτου. Ἔπρεπε πάντα ταῦτα νὰ ὑποστῶσι τὴν δέουσαν ἐπεξεργασίαν, νὰ τοποθετηθῶσι, νὰ συναρμολογηθῇ ἡ τρέμουσα σειρὰ τῶν ἐντόμων διὰ λεπτοῦ ἐξ ὄρειχαλκοῦ σύρματος, ν' ἀνασηκωθῶσι τεγνήντως τὰ πτερὰ τοῦ κολιθρίου, νὰ στιλθῶσι, νὰ προσαρμοσθῇ διὰ μεταξίνου νήματος ὃ συντριβεῖς κοράλινος ποὺς κανενὸς ἐξ αὐτῶν, νὰ ἀντικαταστῶσιν οἱ νεκροὶ ὄφειλοι διὰ στιλπῶν μαργαριτῶν, ν' ἀποδοθῇ εἰς τὸ ἔντομον ἢ τὸ πτηνὸν ἀπαν τὸ ἥθος καὶ ἡ χάρις τῆς ζωῆς.

Ἡ μήτηρ παρεσκεύαζε τὸ ἔργον ὑπὸ τὴν δημητίαν τῆς θυγατρός της· διότι ἡ Ποθητὴ καὶ περ νεωτάτη εἴχε φιλοκλίταν ἔξιρετον, ικανότητα θυμυματήν περὶ τὸ ἐφευρίσκειν, οὐδεὶς δὲ ἥδυνχτο νὰ τὴν ὑπερβῇ ὡς πρὸς τὴν ἐντεγνον τοποθέτησιν τῶν δύο μαργαριτῶν εἰς τὴν θέσιν τῶν δύο ὄφειλοι διὰ τῆς μικρῆς

κεφαλῆς τῶν πτηνῶν καὶ εἰς τὴν κανονικὴν ἀνάπτυξιν τῶν νεναρκωμένων πτερύγων τῶν.

Χωλὴ ἀπομείνασσα ἐκ παιδικῆς ἡλικίας ἔνεκα δυστυχήματος, ποσῶς ὅμως μὴ παραβλάψαντος τὴν χάριν τοῦ λεπτοῦ καὶ κανονικοῦ προσώπου της ἡ Ποθητὴ Δελομπέλη ὥφειλεν εἰς τὴν καταναγκαστικὴν σχεδὸν ἀκινησίαν της, εἰς τὴν περὶ τὸ ἔξερχεσθαι διαρκῆ ὄκνησίαν της τὸ ἀριστοκρατικὸν τρόπον τινὰ χρῶμα τῆς μορφῆς της καὶ τὴν λευκότητα τῶν χειρῶν της. Φιλαρέσκως πάντοτε κτενισμένη διήρχετο ὀλόκληρον τὴν ἡμέραν καθημένη ἐπὶ εὔρειας ὁδρᾶς παρὰ τὴν τραπέζαν κεναλυμένην πάντοτε ὑπὸ χαλκογραφικῶν εἰκόνων τοῦ συρμοῦ, ὑπὸ πτηνῶν παντοίων χρωμάτων, ἀνευρίσκουσα ἐν τῇ ἴδιορυθμῷ καὶ φιλοτύρῳ κομψότητι τοῦ ἐπαγγέλματός της τὴν λήθην τῆς δυστυχίας της καὶ οἰονεὶ ἰκανοποίησιν διὰ τὴν ὑστερημένην ζωήν της.

Ἐσυλλογίζετο ὅτι ὅλαι ἐκεῖναι αἱ μικραὶ πτέρυγες ἔμελλον νὰ πετάξωσιν ἀπὸ τῆς ἀκινήτου τραπέζης της καὶ νὰ ἐπιχειρήσωσιν ἀληθῆ ταξίδια ἀνὰ τὸν παρισινὸν κόσμον, ἀπαστράπτουσαι εἰς τὰς ἑορτὰς ὑπὸ τὴν λάμψιν τῶν φῶτων μόνον ἐκ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν ἐτοποθέτει τὰ ἔντομα καὶ τὰ πτηνὰ ἡδύνατο τις νὰ μαντεύσῃ τὴν τροπὴν τῶν λογισμῶν της. Κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἀποθαρρύνσεως, τῆς θλίψεως, τὰ ὄξα ράμφη ἐτείνοντο πρὸς τὰ ἐμπρός, αἱ πτέρυγες ἐτανύνοντο καθ' ἀπασαν αὐτῶν τὴν ἔκτασιν, ὡς νὰ ἥσπαν ἔτοιμαι εἰς πτῆσιν γοργήν, ἀπομακρύνομεναι τῶν πέμπτων πατωμάτων, τῶν σιδηρῶν θερμαστρῶν, τῶν στερήσεων, τῆς πενίας. Ἀλλοτε ἀπεναντίκες, ὅτε ἡτο εὐχαριστημένη, τὰ ζωψία της εἶχον ἐκφράσιν χαρμοσύνου ζωῆς τὴν φαιδράν καὶ φιλομειδῆ σῆψιν τῶν κομψῶν φιλοτεχνημάτων τοῦ συρμοῦ...

Ἄλλ' εἴτε εὕθυμος ἦτο εἴτε τεθλιψμένη εἰργάζετο πάντιτε μὲ τὴν αὐτὴν ζέσιν. Ἀπὸ τοῦ ὄρθρου μέχρι νυκτὸς προκεχωρηκούσας ἡ τράπεζα τῆς ἡτο κατάφορτος ἐξ ἐργασίας. "Οτε τὸ φῶς τῆς ἡμέρας ἔξελειπε καὶ δὲ κώδων τῶν ἐργαστασίων ἀντήχει εἰς τὰς πέριξ αὐλάς, ἡ κυρία Δελομπέλη ἀνηπτε τὴν λυχνίαν καὶ μετὰ δεῖπνον πλέον ἢ λιτόν, ἀνελάμβανον πάλιν τὴν ἐργασίαν.

Αἱ ἀκάματοι αὐταὶ γυναικεῖς εἶχον ἐνα σκοπόν, μίαν ἵδεαν σταθεράν, χάριν τῆς ὅποιας οὐδὲ καν ἡσθάνοντο τὸ βάρος τῶν καταναγκαστικῶν ἀγρυπνιῶν, ἡτο δὲ αὐτὴ ἡ δραματικὴ δόξα τοῦ ἔσχογου Δελομπέλη.

Ἀφότου ἐγκατέλιπε τὰ θέατρα τῶν ἐπαρχιῶν καὶ μετέβη εἰς Παρισίους ὅπως ἔξασκησῃ τὸ ἔργον του, δὲ Δελομπέλη ἀνέμενε ὅπως νοήμων τις θεατρώνης, ἐκ τῶν ἴδεωδῶν ἐκείνων καὶ εὐεργετικῶν οἵτινες ἀνακαλύπτουσι τοὺς μεγαλυφυεῖς καλλιτέχνας, προσέλθη εἰς αὐτὸν διὰ νὰ τοῦ

προσφέρη τὸ κατάλληλον διὰ τὴν ἀξίαν του ἐν τῷ θεάτρῳ μέρος. Ἡδύνατο ἵσως ἐν τῇ ἀρχῇ ιδίως νὰ εὔρῃ μετρίαν τινὰ θέσιν ἐν θεάτρῳ τρίτης τάξεως, πλὴν δὲ λογικότερον θέλει νὰ ἔξευτελισθῇ.

Προύτιμα ν' ἀναμένῃ, νὰ παλαιίη, ώς ἔλεγεν!. Ιδοὺ δὲ τίνι τρόπῳ ἐνός τὴν πάλην:

Τὴν πρώτην ἐντὸς τοῦ θαλάμου του, ἐνίστε μᾶλιστα κατακείμενος ἀκόμη εἰς τὴν κλίνην του, ἐμελέτα ἀπαγγέλλων τὰ μέρη τοῦ παλαιοῦ του δραματολογίου· αἱ κυρίαι Δελομπέλη ἐφρίζιν ἀκούουσαι ὅπισθεν τοῦ μεσοτοίχου ἐμφαντικὰς περικοπὰς ἐκ τοῦ Ἀρτωνὶ ἢ τοῦ Ἰατροῦ τῶν Παιδῶν ἀπαγγελούντας ὑπὸ φωνῆς στομφώδους, ἀναμιγνυούντας μὲ τοὺς μυρίους θορύβους τοὺς ἔξερχομένους ἀπὸ τῆς ἀπεράντου παρισινῆς κυψέλης. Μετὰ τὸ πρόγευμα ἔξήρχετο χάριν τοῦ περιπάτου του, περιερχόμενος μικροῖς βήμασι τὸ μεταξὺ τοῦ Σχτωδὸν καὶ τῆς Μαγδαληνῆς διάστημα, μὲ τὴν ὁδοντογλυφίδα εἰς τὴν ἀκραν τοῦ στόματος, μὲ τὸν πῖτον ὄπωσοῦν ἐπικλινῆ ἀπὸ τὸ ἔν μέρος, πάντοτε φέρων χειρότερα καὶ ἐνδυμασίαν νεοστιλῆ καὶ ἐπιμελῶς διὰ τῆς φύκτρας καθαρισμένην.

Τὸ ζήτημα τοῦτο τῆς ἐνδυμασίας εἶχε δι' αὐτὸν μεγαλην σπουδαιότητα. Ἐπ' αὐτοῦ ἐστήριζε τὰς μεγαλειτέρας του πιθανότητας περὶ τῆς ἐπιτυχίας· ἦτο τὸ δέλεαρ διὰ τὸν θεατρώνην — τὸν περίφημον ἔκεινον νοήμονα θεατρώνην — εἰς ὃν οὐδέποτε θὰ ἐπήρχετο ἡ ιδέα νὰ στρατολογήσῃ ἄνδρα ῥυπαρὰ φέροντα καὶ ἐμβαλλωμένα ἴματα.

Διὸ αἱ κυρίαι Δελομπέλη ἐπιμελῶς ἐφόρτιζον νὰ μὴ τοῦ λείπῃ τίποτε. Εὐνόητον δὲ εἴναι ὄπόση ἐργασία περὶ τὰ ἔντομα καὶ τὰ πτηνὰ ἀπητεῖτο διὰ νὰ ὑπάρχωσι τὰ μέσα πρὸς ἐνδυμασίαν τοῦ μεγαλοσώμου αὐτοῦ κυρίου! Ἀλλ' ὁ ήθοποιὸς εὗρισκε τὸ τοιοῦτο φυσικώτατον.

Κατὰ τὴν ιδέαν του, αἱ προσπάθειαι, αἱ στερήσεις τῆς συζύγου καὶ τῆς θυγατρός του δὲν ἔγινοντο χάριν αὐτοῦ ἀτομικῶς, ἀλλὰ χάριν τῆς κρυφίας ἔκεινης καὶ ἀγνώστου καλλιτεχνικῆς εὑφύίας, ἡς ἔθεωρει τὸν ἔαυτόν του τρόπον τινὰς ὡς θεματοφύλακα.

Μεταξὺ τῆς οἰκογενείας Σέβη καὶ τῆς οἰκογενείας Δελομπέλη ὑπῆρχε ποιά τις ἀναλογίας ως πρὸς τὴν θέσιν μὲ τὴν διαφορὰν ὅμως ὅτι ἡ τῶν Δελομπέλη ἦτο ὄλιγώτερον θιλιθερός. Ἡ οἰκογένεια τῶν Σέβη ἡσθάνετο τὸν βίον αὐτῶν τὸν ἐρειδόμενον εἰς τὸ μικρόν τῆς εἰσόδημα, πάγιον, ἀνευ δρίζοιτο, πάντοτε δμοιούμεροφον, ἐνῷ εἰς τὴν τοῦ ήθοποιοῦ ἡ ἐλπὶς καὶ ἡ πλάνη ἀνείλισσον πανταχοῦ λαμπρὰς ἀπόψεις.

Ἡ μὲν οἰκογένεια Σέβη κατέκει οὕτως εἰπεῖν εἰς ὄδον ἀδιέξοδον· ἡ οἰκογένεια Δελομπέλη κατέκει εἰς ὄδον ῥυπαράν, σκοτεινήν, ἀνευ φωτὸς

καὶ ἀέρος, ἀλλ' ὅπου προσεχῶς ἔμελλε νὰ ρυμοτομηθῇ εὐρεῖα λεωφόρος. Παρεκτὸς τούτου, ἡ μὲν κυρία Σέβη δὲν ἐπίστευε πλέον εἰς τὸν σύζυγόν της, ἐνῷ δυνάμει μόνης τῆς μίας ἐκείνης μαγικῆς λέξεως «ἢ τέχνη!» ἡ γείτων της οὐδέποτε ἀμφίθεαλλε περὶ τοῦ ιδικοῦ της συζύγου.

Καὶ ἐν τοσούτῳ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἥδη ὁ κύριος Δελομπέλη συνέπινεν ἐπὶ ματαίῳ ἐν ποτήριον βερμουτίου μετὰ τῶν θεατρικῶν πρακτόρων, ἐν ποτήριον ἀψίνθου μετὰ τῶν ἀρχηγῶν τῶν ἐν ταῖς παραστάσεσιν ἐγκαθέτων, ἐν ποτήριον μπίττερ πικρὸν μετὰ τῶν κωμειδυλλογράφων καὶ δραματουργῶν. Οὐδέποτε προσελαμβάνετο. Εἰς τρόπον ὥστε χωρὶς οὐδ' ἀπαξὶ κακὸν νὰ παραστήσῃ ἀπὸ σκηνῆς ὃ δυστυχῆς εἶχε μεταπέσει βαθμηδὸν ἀπὸ τὰ μέρη τοῦ νεαροῦ ἐραστοῦ, εἰς τὰ τοῦ πρεσβυτέρου πρωταγωνιστοῦ καὶ κατόπιν εἰς τὰ μέρη τοῦ γηρασιοῦ πατρὸς καὶ τελευταῖον εἰς τὰ μηδαμινά....

Καὶ ὅμως ἐπέμενεν!

'Ἐπανειλημμένως προσεφέρθη αὐτῷ μέσον βιοποριστικόν, καὶ προετάθη αὐτῷ νὰ τοποθετηθῇ ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ ιδιοκτήτου εἰς τινα λέσχην ἡ καφενεῖον καὶ ὡς ἐπόπτης εἰς τὰ μεγάλα ἐμπορικὰ καταστήματα τῶν Φάρων τῆς Βαστίλης καὶ τοῦ Κολοσσοῦ τῆς Ρόδου. "Ηρκει πρὸς τοῦτο νὰ ἔχῃ μόνον καλὴν συμπεριφοράν, καὶ φαντασθῆτε ἀν ὃ Δελομπέλη δὲν εἶχε τοιάντην!.. Οὐχ ἡττον εἰς πάσας τὰς γενομένας αὐτῷ τοικύτας προτάσεις, ὃ μέγας ἔκεινος ἀνήρ ἀντέταξεν ἡρωϊκὴν ἀρνησιν.

— Δὲν ἔχω δικαίωμα ν' ἀπαρνηθῶ τὸ θέατρον!.. ἔλεγεν.

"Ἡ φράσις αὕτη λεγομένη παρὰ τοῦ ταλαιπώρου αὐτοῦ ήθοποιοῦ, δστις πρὸ ἐτῶν δὲν εἶχε κακὸν πατήσει ἐπὶ τῆς σκηνῆς, ἦτο ὑπερβαλλόντως κωμική. 'Αλλ' ἡ ὄρεξις τοῦ γέλωτος παρήρχετο ὅταν ἔθλεπε τις τὴν σύζυγον καὶ τὴν θυγατέρα του ἀναπνεούσας νυχθημερόν κόνιν ἀρσενικοῦ καὶ τὰς ἡκουεν ἐπαναλαμβάνουσας ἐντόνως, ἐνῷ ἐθριβύοντο αἱ βελόναι των ἐπὶ τοῦ ὄρειχαλκίνου σύρματος τῶν ἐντόμων:

— "Οχι, ὅχι! ὁ κύριος Δελομπέλη δὲν ἔχει δικαίωμα ν' ἀπαρνηθῇ τὸ θέατρον.

"Ἡτο εύτυχῆς ἀνθρωπος δστις διὰ τῶν προεχόντων καὶ πάντοτε συγκαταθητικῶς μειδιώντων ὄμμάτων του, διὰ τῆς ἔξεως αὐτοῦ τοῦ νὰ βιστελεύῃ εἰς τὰ δράματα εἰχε δημιουργήση ἐφ' ὅρου ζωῆς τὴν ἔξαιρετην θέσιν βασιλέως παιδικῶς κολακευομένου καὶ θυμαζομένου. "Οτε ἔξήρχετο ἐκ τῆς κατοικίας του, οἱ καταστηματάρχαι τῆς δόδου Φράν — Μπουρζού μὲ τὴν ιδιαιτέραν ἔκεινην προτίμησιν, ἦν αἰσθάνονται οἱ Παρισινοὶ πρὸς πᾶν ὅτι ἔχει σχέσιν μὲ τὸ θέατρον, τὸν ἔχαιρέτιζον εὐσεβάστως. "Ἡτο πάντοτε τόσον εὐπρεπῶς ἐνδεμένος!.. καὶ ἀφ'

έτέρου τόσον ἀγαθός, τόσον εὐπροσήγορος!.. Καὶ νὰ συλλογίζηται τις δὲ τὴν ἑσπέραν ἐκάστου Σαββάτου, αὐτός, ὁ Ρού——Βλάχος, ὁ Ἀντωνύ, ὁ Ραφαὴλ τῶν Μαρμαρίων Κορῶν, ὁ Ἀνδρέας τῶν Πειρατῶν τῆς Σαβάνης μετέβαινε φέρων ὑπὸ μάλης χάρτινον κιβώτιον μοδιστρίας, κομίζων τὴν ἐργασίαν τῶν γυναικῶν τοῦ οἴκου του εἰς ἐμπορικὸν κατάστημα τεχνητῶν ἀνθέων ἐν τῇ ὁδῷ Ἅγιου Διονυσίου!...

Καὶ μεθ’ ὅλα ταῦτα καὶ κατὰ τὴν ἑκτέλεσιν τῆς τοιαύτης ἐργασίας ὁ διαβολάνθρωπος αὐτὸς εἶχε τόσην εὐγένειαν ὥθους, τόσην ἔμφυτον ἀξιοπρέπειαν, ὥστε ἡ νεᾶνις ἡ ἐντεταλμένη τὴν ἐξόφλησιν τοῦ λογαριασμοῦ τοῦ Δελούμπελ, σφόδρα ἐστενοχωρεῖτο προκειμένου νὰ ἐγχειρίσῃ εἰς ἀνδρα τόσον ἀξιοσέβαστον τὸ φιλοπόνως κερδηθὲν δι’ ἔδομαδιαίας ἐργασίας μικρὸν ποσόν.

(“Ἐπεται συνέχεια”)

ΕΚΑΡΟΜΗ ΕΙΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΝ

(Συνέχεια ἵδε προηγούμενορ γράμματος).

‘Αφοῦ δὲ ἀνεπαύθημεν καὶ πάλιν παρὰ τὴν πλάτανον καὶ ἐδρούσθημεν εἰς τὰ κατάψυχρα ὑδάτα τῆς κρήνης, ἀπεχαιρετήσαμεν τὴν οἰκογένειαν τοῦ ξενίζοντος, φιλοδωρήσαντες τὸ θυγάτριον αὐτοῦ, κατὰ τὸ ἐπικράτεον ἔθιμον. ‘Απεφασίσαμεν νὰ ἐπιστρέψωμεν πεζῇ διὰ τὸ κατωφερὲς καὶ κρημνώδες τῶν ἀτραπῶν, ἀλλὰ πρὶν ἀπέλθωμεν ἐπεσκέψημεν τὴν νεοδημητὸν δημοτικὴν σχολὴν, ἐπὶ τοῦ ὄροπεδίου καὶ πρὸ τοῦ χωρίου κειμένην. Μεγάλη αἰθουσα καὶ δύο μικρὰ χωρίσματα εἰς τὸ ἄκρον, διὰ κατοικίαν τοῦ διδασκάλου, ἀπαρτίζουν τὴν οἰκοδομὴν, ὑπὲρ ἣς ἐδαπανήθησαν τρισχίλιαι μόνον δραχμαὶ ὑπὸ τῆς κοινότητος καταβληθεῖσαι, ἐνῶ ἀλλαχοῦ διὰ τοιαύτην οἰκοδομὴν θὰ ἐδαπανῶντο διπλάσια καὶ πλέον. Καὶ τοῦτο διότι τὰ πάντα εἰς τὰ ὄρεινά ἔκεινα μέρη εἰναι εὔωνα μᾶλιστα δὲ τὰ ἡμερομίσθια καὶ τὸ ὄλικὸν πρὸς οἰκοδομὴν· εἴδομεν οἰκίσκον διώροφον ἀρκούντως εὐρύχωρον, ὑπὲρ οὐ ἐδαπανήθησαν διακόσιαι πεντήκοντα καὶ μόνον δραχμαῖ.

‘Αλλ’ ἐπειδὴ τὸ σχολεῖον ἀκόμη δὲν ἦτο τελειωμένον, αἱ παραδόσεις γίνονται ὑπὸ τὸν νάρθηκα τοῦ ἀντικρὺ κειμένου ναοῦ τοῦ Ἅγιου Ἀντωνίου. ‘Ο νεαρὸς δημοδιδάσκαλος ἐκτελεῖ τὸ καθηκόν του εύσυνειδήτως, καίτοι στερούμενος ὅλων τῶν πρὸς διδασκαλίαν ἀπαιτουμένων· ἀλλὰ δὲν τολμῶ νὰ ἐπικρίνω τοὺς Νεοβολικούς, ἀφοῦ ἔχοις ἀσυγκρίτως εὐπορώτεροι δῆμοι τοῦ κράτους κλείουν τὰ παιδία μέσα εἰς τκοτεινάς καὶ δυσώδεις τρώγλας, κατασκευάζουν δὲ διὰ τοὺς κακούργους ὑπὸ τὴν ἐπιτροπείαν εὐαίσθήτων κυρίων καὶ κυριῶν καθάρια καὶ εὐάερα σωφρονι-

στήρια· ἔξι οὖ ἀγόμεθα εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ ἐλληνικὴ κοινωνία θὰ ἐλάμβανε καὶ ὑπὲρ τῶν παιδίων κακοῖαν πρόνοιαν ἐὰν ἐθελαὶντο ὅτι θὰ γίνωσιν ἀφεύκτως καὶ αὐτὰ προϊστησι τῆς ἡλικίας κακούργοι.

“Εδειν ἥδη δὲ ἥλιος ὅτε ἡρχίσαμεν τὴν κατάβασιν ὄλισθινοντες, προσκόπτοντες καὶ κινδυνεύοντες νὰ κατακρημνισθῶμεν. Καὶ ὅμως ἐπρεπε νὰ ρίψω ἐν βλέμμα καὶ εἰς τὴν διαλελυμένην μονὴν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου τὴν οὐ μακρὰν τοῦ χωρίου κειμένην καὶ σχεδὸν ἐτοιμόρροπον· εὐτυχῶς δὲ ἀνεκάλυψα ἐπὶ μηναῖου (ἐκδοθέντος τῷ 1062) καὶ ἐπιμελῶς διορθωθέντος παρὰ Ματθαίου Ιερομονάχου Γαλατιακοῦ τοῦ Κυπρίου, Ἐνετίσης παρὰ Δομινίκῳ τῷ Ἡτεπολωνίῳ τύποις τοῦ Βεργῆ) τὴν ἔξης σημείωσιν: (ΠΓ) «1743 ἐν μηνὶ Αριλίου 9 ἐρήξει ὁ θεὸς ο μεγαλοδίναρος στάκτη ὅσαν κωκηνόχωμα Καὶ ἐφένονταν τὰ χηόνια στὰ βουνά κωκυνα οσάν αἷμα.

εκήνον τον καιρον ἥλθαν Γκεκηδες εδὼ εις την ἀγιά»

‘Η σημείωσις αὕτη ἔχει τὴν ἀξίαν ὅτι ἐπιθεωριοὶ τὸ ὑπὸ τῆς (Δ’) ἐπιγραφῆς ἀναγραφμένον φωνόμενον, ἡ δὲ ὡς πρὸς τὸ ἔτος ἀσυμφωνία ἀποδοτέα εἰς σφάλμα ἐκ παραχρομῆς.

‘Εξελθόντες τῶν ἐρειπίων ἐκείνων ἡκολουθήσαμεν τὴν κοπιώδη κατάβασιν, περὶ δὲ τὸ μέσον τῆς δοῦ οὐ καὶ ἀναθεν τῆς Ἅγιας ἔρριψι ψι ἐν τελευταῖον ἀποχαιρετισμοῦ βλέμμα εἰς τὴν θέσιν ἔνθα ἐπεσε μαχόμενος δὲ νεαρὸς Οίκονομούδης ἐν ἔτει 1878. Οἱ Θεσσαλοὶ ἥλευθερώθησαν, καὶ ὅμως δὲν ἐσκέφθησαν μέχρι τοῦδε ν’ ἀνεγείρωσιν ἔστω καὶ ἀπλοῦν μνημεῖον εἰς μνήμην τῶν ἡρωϊκῶν νέων οἵτινες καταλιπόντες ἐλέύθερον καὶ ἀνετον βίον, ἥλθον καὶ ἔχυσαν τὸ εὐγενὲς αὐτῶν αἷμα ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Θεσσαλίας. Εὔχομαι αἱ ὄλιγαι αὐταὶ λέξεις νὰ διεγείρωσι τὴν φιλοτιμίαν τῶν κατοίκων, ὥστε δι’ ἐράνων νὰ συντελέσωσιν ἐκεῖνης, ὅπερ ἡμέλησαν μέχρι τοῦδε νὰ πράξωσι.

‘Η Ἅγια ἐπὶ λόφου κτισμένη περίεχει δύο περίπου χιλιάδας κατοίκων καὶ τηλεγραφεῖον μετὰ ταχυδρομείου· αἱ πλεισται τῶν οἰκιῶν εἰναι πενιχραί, αἱ δοῖοι χαλικόστρωτοι (καλτερίμ) σκολικίαι καὶ δύσβατοι, ἀλλὰ παντοῦ βλέπεις κρήνας καὶ ἀφθονίαν ὑδάτων, οἱ δὲ κατοικοι εἰναι δημιοτικοὶ καὶ δέσμονοις κατὰ πληροφορίαν δὲ ἔνδος ἐκ τῶν τριῶν ἴατρῶν τῆς κωμοπόλεως, προσβάλλονται συνεχῶς ὑπὸ πυρετῶν καὶ μάλιστα δεσάκις τὰ ὑδάτα τῆς οὐ μακράν κειμένης λίμνης Βοιθοΐδος (τουρκιστὶ Κάρλα) ἐλαττοῦνται, ἡ καὶ δεσάκις ποιοῦσι κατάχρησιν τῶν ἐν τῇ λίμνῃ ταύτη ἀγρευομένων λιπωμαστάτων ἰχθύων, τῶν καλουμένων σαζάνι.

Πλαρὰ τὴν εἰσοδὸν τῆς κωμοπόλεως πρὸς τὰ